

ЗАКОН

О УЏБЕНИЦИМА И ДРУГИМ НАСТАВНИМ СРЕДСТВИМА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет законе

Члан 1.

Овим законом уређују се припремање, одобравање, издавање и избор уџбеника и уџбеничких комплета за основну и средњу школу (у даљем тексту: школа), као и њихово праћење и вредновање током коришћења у образовно-васпитном раду.

Одредбе овог закона о припремању, одобравању, издавању, избору, праћењу и вредновању уџбеника, сходно се примењују и на друга наставна средства и помагала за остваривање образовно-васпитног рада у школи.

На припремање, одобравање и издавање дидактичких и наставних средстава у предшколској установи, као и њихово праћење и вредновање током коришћења у васпитно-образовном раду, сходно се примењују одредбе овог закона које се односе на уџбенике.

Припремање, одобравање и издавање уџбеника за установу која обавља делатност високог образовања уређује се општим актом високошколске установе, у складу са посебним законом.

Уџбеник, уџбенички комплет и друго наставно средство и помагало

Члан 2.

Уџбеник је основно и обавезно дидактички обликовано наставно средство, у било ком облику или медију, које се користи у образовно-васпитном раду за стицање квалитетних знања, вештина, формирање вредносних ставова и развој интелектуалних способности ученика, чији су садржаји утврђени наставним планом и програмом и који је одобрен у складу са овим законом.

Уџбенички комплет је скуп уџбеничких јединица за одређени предмет у одређеном разреду (основна књига за ученика и уџбенички материјал: радна свеска и збирка задатака), у било ком облику или медију, који је одобрен у складу са овим законом.

Обавезни део уџбеничког комплета јесу основни уџбеник и радна свеска и, изузетно, друго наставно средство предвиђено планом уџбеника.

Страни уџбеник је уџбеник који је у употреби у странијој држави и који је штампан на страном језику и писму.

У образовно-васпитном раду у школи користе се уџбеници и уџбенички комплети (у даљем тексту: уџбеници) који су издати и одобрени у складу са овим законом.

Друга наставна средства јесу дидактички обликовани садржаји створени у било ком облику или медију који, као обавезна или необавезна помоћна средства, прате уџбеник и користе се за савлађивање, проверу или проширење знања стечених коришћењем уџбеника.

Друга наставна средства јесу: речници, географски атлас, историјски атлас, карте, плакати, постери, збирке текстова, илустрације, нотни

записи, зборници, аудио-визуелна средства, разне врсте електронских уџбеничих материјала, приручници за наставнике, периодика за децу и др.

Помагала јесу друга помоћна наставна средства која се користе у образовно-васпитном раду деце и ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Дидактичка и наставна средства која се користе у васпитно-образовном раду у предшколској установи јесу дидактички обликовани садржаји створени, у било ком облику или медију, према узрасту деце (сликовнице, књиге за децу, енциклопедије, играчке, музичке играчке, музички инструменти, играчке са механизmom за покретање, аудиовизуелна средства и други предмети и материјали), која су одобрена у складу са овим законом.

Употреба језика и писма

Члан 3.

Уџбеник се штампа на српском језику ћириличким писмом.

Уџбеник се штампа и на језику и писму националне мањине за ученике за које се образовно-васпитни рад изводи и на том језику.

Уџбеници страних језика штампају се на одговарајућем страном језику и писму.

За лица са сметњама у развоју и инвалидитетом уџбеници се издају у складу са посебним потребама ученика, како на српском, тако и на језицима националних мањина.

За извођење прилагођеног образовно-васпитног рада са слепим и слабовидим, уџбеник, односно наставно средство може да се издаје на Брајевом писму, у електронској форми или форматима који су прилагођени за слепе и слабовиде (текст штампан велиkim словима, звучни запис или фотографска увећања, односно други облик и медиј).

Једнаке могућности и забрана дискриминације

Члан 4.

Уџбеници и друга наставна средства својим садржајем и обликом треба да омогуће спровођење принципа једнаких могућности девојчица и дечака.

Уџбеници и друга наставна средства својим садржајем или обликом не смеју да угрожавају, омаловажавају, дискриминишу или издвајају групе и појединце или да подстичу на такво понашање, по основу: расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, сметњи у развоју, инвалидитета, физичких и психичких својстава, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања, односно политичког опредељења, као и по другим основама утврђеним законом којим се уређује забрана дискриминације.

Издавачи уџбеника

Члан 5.

Издавање уџбеника може да обавља јавно предузеће (у даљем тексту: јавни издавач), друго правно или физичко лице или предузећник (у даљем тексту: приватни издавач), под условом да имају дозволу за издавање уџбеника (у даљем тексту: лиценца).

Јавни издавач и приватни издавач (у даљем тексту: издавач) имају једнака права и обавезе у складу са овим законом и прописима којима се уређује издавање публикација.

Дозвола за издавање уџбеника - лиценца

Члан 6.

Лиценцу може да добије издавач који је регистрован за обављање издавачке делатности, ако има:

- 1) издавачки план;
- 2) уредника за одговарајући предмет у основном образовању и васпитању, односно за предмет или стручну област у средњем образовању и васпитању;
- 3) седиште у Републици Србији.

Издавач може да добије лиценцу за издавање уџбеника за одређену област, ниво образовања, односно за одређене уџбеничке комплете – према врсти потреба деце и ученика, ако испуњава услове из става 1. овог члана.

Лиценцу издаје министарство надлежно за послове образовања (у даљем тексту: министарство).

Решење о издавању лиценце коначно је у управном поступку.

Трошкове издавања лиценце сноси подносилац захтева за издавање лиценце, у складу са законом којим се уређују републичке административне таксе.

Ближе услове, начин издавања и садржај обрасца лиценце прописује министар надлежан за послове образовања (у даљем тексту: министар).

Одузимање и издавање нове лиценце

Члан 7.

Лиценца се одузима издавачу:

- 1) за кога се правноснажном пресудом утврди да је фалсификовао рукопис уџбеника, обезбедио одобравање и избор уџбеника уз давање мита или објавио уџбеник без одobreња аутора;
- 2) који не објави уџбеник према одобреној рукопису;
- 3) који не учествује у обезбеђивању средстава за издавање нискотиражних уџбеника, сразмерно тиражу.

Издавач коме је одузета лиценца може да поднесе захтев за издавање нове лиценце, по истеку рока од годину дана од дана одузимања лиценце.

О одузимању и издавању нове лиценце одлучује министарство.

Решење о одузимању и издавању нове лиценце коначно је у управном поступку.

Ближе услове и начин одузимања и издавање нове лиценце прописује министар.

Регистар издавача

Члан 8.

Министарство води евиденцију о издавачима који су добили лиценцу (у даљем тексту: регистар).

Регистар садржи, нарочито, податке о издавачу и податке из члана 6. став 2. овог закона.

Регистар је јаван.

Ближу садржину и начин вођења регистра прописује министар.

II. ПРИПРЕМАЊЕ УЏБЕНИКА

Утврђивање плана уџбеника

Члан 9.

Национални просветни савет на предлог Завода за унапређивање образовања и васпитања (у даљем тексту: Завод) утврђује постојање потребе за новим уџбеницима и доноси план уџбеника.

Национални просветни савет, уз прибављено мишљење Завода, утврђује постојање потребе за уџбеницима за верску наставу, на предлог Комисије за верску наставу, образоване у складу са прописима о основном и средњем образовању (у даљем тексту: Комисија за верску наставу).

Национални просветни савет, на предлог Завода и националног савета националне мањине, утврђује постојање потребе за уџбеницима на језику националних мањина и за уџбеницима из предмета од интереса за националне мањине.

План уџбеника доноси се истовремено са доношењем наставног плана и програма, односно када се утврди потреба за изменом постојећег плана уџбеника, а најкасније до 31. августа текуће године за наредну школску годину.

Ако Национални просветни савет у року из става 4. овог члана не донесе план уџбеника, план уџбеника доноси министар у року од 60 дана од истека рока из става 4. овог члана.

План уџбеника објављује се у „Просветном гласнику”.

Садржина плана уџбеника

Члан 10.

План уџбеника садржи:

- 1) податке о називу уџбеника по разредима и предметима;
- 2) податке о врсти и броју уџбеника, односно састав уџбеничких комплета потребних за остваривање наставног плана и програма;
- 3) друга наставна средства која чине уџбенички комплет;
- 4) облик и медиј у коме се припрема уџбеник, односно уџбенички комплет.

Прибављање рукописа

Члан 11.

Издавач прибавља рукопис за уџбеник јавним огласом или непосредним ангажовањем аутора.

Јавни оглас објављује се у средству јавног информисања и садржи:

- 1) податке о називу уџбеника по разредима и предметима;
- 2) податке о начину на који се аутор може обавестити о утврђеним стандардима квалитета уџбеника и захтевима издавача у вези са квалитетом рукописа уџбеника;
- 3) рок за достављање рукописа уџбеника;
- 4) друге податке од значаја за израду рукописа уџбеника.

Рецензентска комисија

Члан 12.

Стручну оцену квалитета рукописа уџбеника даје рецензентска комисија издавача.

Рецензентска комисија има најмање три члана, из реда стручњака за одговарајућу област, при чему један обавезно мора да буде из редова наставника који непосредно учествују у извођењу наставе.

Елаборат издавача о рукопису уџбеника

Члан 13.

Елаборат издавача о рукопису уџбеника (у даљем тексту: елаборат) садржи:

- 1) најмање три појединачне рецензије;
- 2) заједничку закључну оцену рецензентске комисије о усклађености текста и ликовних садржаја рукописа уџбеника са наставним планом и програмом или програмом огледа, утврђеним стандардом квалитета уџбеника, циљевима образовно-васпитног рада и развојним нивоом ученика одређеног узраста, као и оцену о језичкој уређености текста;
- 3) одлуку надлежног органа издавача о усвајању рукописа уџбеника.

Елаборат за уџбенике верске наставе, осим података из става 1. овог члана, садржи и мишљење Комисије за верску наставу.

Елаборат за уџбенике на језику националне мањине, осим података из става 1. овог члана, садржи и мишљење Националног савета националне мањине.

Стандарди квалитета уџбеника

Члан 14.

Стандарди квалитета уџбеника представљају услове који се односе на садржину, педагошко-психолошке захтеве, дидактичку и методичку обраду, језичке захтеве, израду, графичку, ликовну и техничку опремљеност уџбеника, зависно од облика, медија и намене.

Стандарде квалитета уџбеника и упутство о њиховој примени утврђује Национални просветни савет, на предлог Завода.

III. ОДОБРАВАЊЕ УЏБЕНИКА

Подношење захтева

Члан 15.

Захтев за одобрење уџбеника издавач подноси министарству до 1. октобра школске године која претходи школској години у којој ће се уџбеник одобрити.

Изузетно, у случају када се уводи нови наставни програм, издавач подноси министарству захтев за одобрење уџбеника најмање 60 дана од дана доношења новог наставног програма, а најкасније до 1. маја календарске године у којој се уводи нови програм.

Уз захтев, издавач у три примерка подноси елaborат са графички, ликовно и технички обликованим рукописом уџбеника.

Министарство доставља Заводу рукопис уџбеника, са документацијом из става 3. овог члана, ради давања стручне оцене квалитета рукописа уџбеника, у року који не може бити дужи од 30 дана.

Стручна оцена квалитета рукописа уџбеника

Члан 16.

Завод, према прописаним стандардима, даје стручну оцену квалитета рукописа уџбеника.

Рукопис уџбеника и стручну оцену квалитета тог рукописа, са образложењем, Завод доставља Националном просветном савету, односно Савету за стручно образовање и образовање одраслих (у даљем тексту: надлежни савет), најкасније у року од 30 дана од дана пријема захтева, о чему обавештава министарство.

Ако Завод не достави стручну оцену квалитета рукописа уџбеника у року из става 2. овог члана, министарство ће одредити накнадни рок за достављање те оцене, који не може бити дужи од 15 дана од дана истека рока из става 2. овог члана.

Изузетно, ако Завод, у року из става 3. овог члана, не достави стручну оцену квалитета рукописа уџбеника, министарство ће, без одлагања, надлежном савету доставити рукопис уџбеника, ради припреме стручне оцене и утврђивања предлога за одобравање уџбеника.

Ако надлежни савет не достави предлог или ако предлог не достави у року од 60 дана од дана добијања стручне оцене из Завода, министар, без предлога надлежног савета, одлучује о захтеву издавача.

Члан 17.

Стручна оцена квалитета рукописа уџбеника садржи:

- 1) кратак приказ рукописа уџбеника;
- 2) оцену да рукопис уџбеника одговара узрасту ученика;

3) оцену да је рукопис уџбеника усклађен са прописаним стандардима квалитета уџбеника (педагошко-психолошка, дидактичко-методичка, етичка, лингвистичка, васпитна и ликовна и графичка усклађеност);

4) оцену да је рукопис уџбеника усклађен са наставним планом и програмом;

5) оцену да је рукопис усклађен са чланом 4. овог закона.

Експертиза рукописа уџбеника

Члан 18.

Издавач може да тражи од Националног просветног савета експертизу рукописа уџбеника, ако сматра да Завод није дао стручну оцену квалитета рукописа уџбеника на основу прописаних стандарда.

Национални просветни савет је дужан да у року од 60 дана одлучи о захтеву издавача и да га о својој одлуци обавести у писаној форми.

Ако сматра да је захтев оправдан, Национални просветни савет, односно стручна комисија коју он образује, врши експертизу рукописа у року од 60 дана од дана пријема уредног захтева.

Ако сматра да захтев није оправдан, Национални просветни савет је дужан да о томе обавести издавача у року од 30 дана од дана пријема уредног захтева.

Стварне трошкове експертизе рукописа уџбеника сноси издавач.

Сукоб интереса

Члан 19.

Ради спречавања сукоба интереса у поступку стручне оцене квалитета рукописа уџбеника лице које учествује у том поступку, пре почетка рада потписује изјаву да није аутор уџбеника, односно да није са аутором рукописа или издавачем који има лиценцу повезано лице.

Повезаним лицем, у смислу става 1. овог члана, сматра се супружник или ванбрачни партнер, крвни сродник у правој линији, односно у побочној линији до другог степена сродства, усвојитељ или усвојеник, као и свако друго правно или физичко лице које се према другим основама и околностима, укључујући и акционарство, заснован радни однос код издавача и друге облике плаћене сарадње, може оправдано сматрати интересно повезаним са аутором рукописа уџбеника или издавачем.

Квалитет рукописа уџбеника не могу да оцењују аутори рукописа уџбеника за исти предмет истог разреда, аутори запослени у министарству или у Заводу, као ни чланови надлежног савета.

Уџбеник одобрен на основу стручне оцене лица из ст. 2. и 3. овог члана повлачи се из употребе.

Надлежност за одобравање уџбеника

Члан 20.

Министар одобрава уџбеник – на предлог надлежног савета.

Министар одобрава уџбеник за верску наставу – на предлог Националног просветног савета и на основу позитивног мишљења Комисије за верску наставу.

Министар одобрава уџбеник за језике националних мањина и за поједине предмете од интереса за националне мањине – на предлог Националног просветног савета и на основу позитивног мишљења националног савета националне мањине, образованог у складу са законом.

Уџбеници које је министар одобрио за издавање на српском језику – после превода на језик и писмо националне мањине, одобравају се по прибављеној стручној оцени квалитета рукописа уџбеника коју даје Завод.

Надлежност за одобравање уџбеника на територији аутономне покрајине

Члан 21.

Орган аутономне покрајине надлежан за послове образовања одобрава издавање и коришћење уџбеника на територији аутономне покрајине, на предлог надлежног савета и националног савета националне мањине, и то:

- 1) за језике националних мањина;
- 2) за поједине предмете од интереса за националне мањине, у складу са законом.

Предлог за одобравање уџбеника

Члан 22.

Национални просветни савет, у року од 30 дана од дана пријема позитивне стручне оцене квалитета рукописа уџбеника, односно наставног средства предшколског, основног и средњег општег и уметничког образовања и васпитања, општеобразовних предмета средњег стручног образовања и образовања одраслих, предлаже министру њихово одобравање.

Савет за стручно образовање и образовање одраслих, у року од 30 дана од дана пријема позитивне стручне оцене Завода о квалитету рукописа уџбеника, односно наставног средства за стручне предмете, предлаже министру њихово одобравање.

Уз предлог за одобравање уџбеника надлежни савет прилаже:

- 1) образложену позитивну стручну оцену квалитета рукописа уџбеника коју је дао Завод, односно позитивну експертизу Националног просветног савета, ако је вршена експертиза;
- 2) елаборат, заједно са графички, ликовно и технички обликованим рукописом.

Надлежни савет неће предложити министру одобравање уџбеника који није усклађен са стандардима квалитета, чији су садржаји супротни одредби члана 4. овог закона и који садржи маркетиншке, рекламне или пропагандне поруке.

Решење о одобравању уџбеника

Члан 23.

Министар доноси решење о одобравању уџбеника у року од 15 дана од дана достављања предлога из члана 20. ст. 1, 2. и 3. овог закона.

Министар може на предлог надлежног савета да одобри више уџбеника истог издавача или различитих издавача, за исти предмет у истом разреду.

Ако министар оцени да се на основу предлога надлежног савета не може донети решење о одобравању уџбеника, може затражити од надлежног савета да допуни или додатно образложи свој предлог.

Ако надлежни савет не допуни или не образложи свој предлог у року од 30 дана од дана пријема захтева, министар доноси решење.

Решење о одобравању уџбеника на територији аутономне покрајине

Члан 24.

Орган аутономне покрајине надлежан за послове образовања доноси решење о одобравању уџбеника на територији аутономне покрајине, сходно одредбама чл. 22. и 23. овог закона.

Садржина решења о одобравању уџбеника

Члан 25.

Решење о одобравању уџбеника садржи:

- 1) назив под којим ће се одобрени рукопис уџбеника издати као уџбеник;
- 2) назив предмета или области, као и разред и врсту школе за коју се уџбеник издаје;
- 3) име аутора уџбеника или групе аутора;
- 4) имена лица која су дала стручну оцену, односно рецензију на рукопис уџбеника;
- 5) језик и писмо на коме се уџбеник издаје;
- 6) пун назив издавача;
- 7) рок до када уџбеник треба издати.

Решење о одобравању уџбеника коначно је у управном поступку.

Садржина решења о одбијању захтева за одобравања рукописа уџбеника

Члан 26.

Решење о одбијању захтева за одобравања рукописа уџбеника садржи:

- 1) назив рукописа уџбеника;
- 2) назив предмета или области, као и разред и врсту школе за коју је рукопис уџбеника припремљен;
- 3) име аутора рукописа уџбеника или групе аутора;
- 4) имена лица која су дала стручну оцену, односно рецензију;

5) језик и писмо на коме је рукопис уџбеника припремљен;

6) образложену негативну стручну оцену квалитета рукописа уџбеника коју је дао Завод, негативну експертизу Националног просветног савета, као и позив на негативну стручну оцену квалитета рукописа уџбеника надлежног савета или негативно мишљење Комисије за верску наставу, односно националног савета националне мањине.

Решење о одбијању захтева за одобравања рукописа уџбеника коначно је у управном поступку.

Обустава поступка одобравања уџбеника

Члан 27.

Ако се током поступка за одобравање уџбеника правноснажном пресудом утврди да је повређено ауторско право, поступак се обуставља, а ако је уџбеник одобрен, повлачи се из употребе.

Одобравање страног уџбеника

Члан 28.

Страни уџбеник може да се одобри за употребу у складу са овим законом.

Министар, на образложен захтев одговарајућег стручног органа у школи, по прибављеној позитивној стручној оцени квалитета рукописа уџбеника коју даје Завод, на основу стандарда квалитета, може да одобри страни уџбеник, после превода на српски језик од стране издавача. Уџбеник страног језика страног издавача подлеже истој процедуре, без превођења на српски језик.

Министар, на образложен захтев одговарајућег стручног органа у школи, може да одобри уџбеник за одговарајући предмет и разред који је у употреби у земљи матици и који је штампан на језику и писму припадника националне мањине, уз прибављено позитивно мишљење националног савета националне мањине и Завода.

Орган надлежан за послове образовања на територији аутономне покрајине, на образложен захтев одговарајућег стручног органа у школи, може да одобри уџбеник за одговарајући предмет и разред на територији аутономне покрајине, који је у употреби у земљи матици и који је штампан на језику и писму припадника националне мањине, уз прибављено позитивно мишљење националног савета националне мањине и Завода.

IV. ИЗДАВАЊЕ ОДОБРЕНОГ УЏБЕНИКА

Садржина одобреног уџбеника

Члан 29.

Одобрени уџбеник, осим података утврђених прописима о издавању публикација, садржи и:

- 1) назив уџбеника;
- 2) назив предмета или области, разред и врсту школе за коју се уџбеник издаје;
- 3) имена рецензената и назив установе или научне организације у којој раде;

- 4) број и датум акта којим је рукопис уџбеника одобрен за издавање и употребу у школи, односно предшколској установи;
- 5) посебне напомене у вези са издавањем и коришћењем уџбеника.

Ново издање уџбеника

Члан 30.

Ново издање одобреног уџбеника, које се штампа са непромењеним садржајем, не подлеже поновном одобравању.

Променом садржаја не сматра се редактура текста, односно његове измене или допуне којима се исправљају грешке у именима, називима и бројевима или које настају из потребе да се изврши усклађивање са променом прописа, односно када се уносе нове мерне јединице и друге ознаке.

Нискотиражни уџбеник

Члан 31.

Нискотиражним уџбеником у смислу овог закона сматра се уџбеник:

- 1) на језицима националних мањина;
- 2) примерен потребама ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом;
- 3) за огледне програме;
- 4) за стицање образовања по посебним програмима (образовање у иностранству, програми за талентоване ученике и сл.);
- 5) за одговарајуће предмете у школама.

Нискотиражне уџбенике има право да издаје издавач који има лиценцу, на основу издавачког плана, о чему обавештава министарство.

Ако ниједан издавач из става 2. овог члана није издавачким планом предвидео издавање нискотиражних уџбеника, министарство расписује конкурс, најкасније до 31. децембра текуће, за наредну школску годину.

Конкурс из става 3. овог члана садржи услове за издавање нискотиражних уџбеника који се односе нарочито на: педагошко-психолошке захтеве, дидактичку и методичку обраду, језичке захтеве, израду, графичку, ликовну и техничку опремљеност уџбеника, зависно од облика, медија и намене, према врсти потреба деце и ученика.

Одлуку о избору издавача по конкурсу за штампање нискотиражних уџбеника доноси министар, најкасније у року од 30 дана од дана објављивања конкурса.

Решење министра о избору издавача по конкурсу за издавање нискотиражних уџбеника јесте коначно.

Ако се на конкурс не пријави ниједан издавач који има лиценцу, јавни издавач дужан је да обезбеди нискотиражне уџбенике из средстава издавача за нискотиражне уџбенике који се обезбеђују у складу са чланом 32. став 1. тачка 4. овог закона, односно из остварених вишкова прихода над расходима.

Ближе услове у погледу врсте и броја нискотиражних уџбеника, елемената за утврђивање цене продаје, обезбеђивања средстава за њихово

издавање, објављивања конкурса и других питања од значаја за нискотиражне уџбенике, прописује министар.

Обавезе издавача уџбеника

Члан 32.

Обавезе издавача уџбеника, осим обавеза утврђених прописима о издавању публикација, јесу да:

- 1) објави уџбеник према рукопису који је одобрен;
- 2) обезбеди уџбенике према исказаним потребама школа и корисника;
- 3) учини уџбеник доступним продајној мрежи, најкасније на дан почетка школске године;
- 4) учествује у обезбеђивању средстава за издавање нискотиражних уџбеника, сразмерно тиражу;
- 5) примерак одобреног издања уџбеника достави Заводу.

Обавезе издавача нискотиражног уџбеника

Члан 33.

Изабрани издавачи нискотиражних уџбеника имају обавезу да их објаве најкасније на дан почетка школске године.

V. ИЗБОР, ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ УЏБЕНИКА

Регистар одобрених уџбеника

Члан 34.

Министарство води регистар одобрених уџбеника и евиденцију о њиховом избору и заступљености у школи, односно предшколској установи.

Регистар из става 1. овог члана садржи:

- 1) наслов уџбеника;
- 2) податке о аутору уџбеника;
- 3) податке о врсти школе, предмету и разреду за који је одобрен уџбеник;
- 4) податке о издавачу;
- 5) друге податке од значаја за уџбеник.

Регистар из става 1. овог члана јесте јаван.

Ближу садржину и начин вођења регистра прописује министар.

Каталог

Члан 35.

На основу регистра из члана 34. овог закона министарство једном у току школске године, а најкасније до 31. јануара текуће школске године, објављује извод из регистра за уџбенике који се могу користити од наредне школске године (у даљем тексту: Каталог).

Каталог се објављује у „Просветном гласнику”.

Избор уџбеника

Члан 36.

Одлука о избору уџбеника доноси се на основу Каталога.

Одлуку о избору уџбеника и наставних средстава који ће се користити у школи од наредне школске године, доноси наставничко веће на образложен предлог стручних већа за области предмета, односно стручних актива наставника разредне наставе.

Одлуку о избору наставног средства који ће се користити у предшколској установи доноси васпитно-образовно веће, на образложен предлог стручног актива васпитача.

Одлука о избору уџбеника и наставних средстава објављује се на огласној табли установе и обавезујућа је за све који изводе процес наставе.

Праћење и вредновање

Члан 37.

Квалитет уџбеника и резултате његовог коришћења у образовно-васпитном раду континуирано прати и вреднује Завод, на основу прописаних стандарда.

Ако Завод оцени да се коришћењем одређеног уџбеника не обезбеђује остваривање циљева образовања и васпитања и општих и посебних стандарда постигнућа ученика, Завод о томе обавештава надлежни савет.

Надлежни савет, након добијене оцене из става 2. овог члана, предлаже министру, односно надлежном органу аутономне покрајине да донесе решење о повлачењу уџбеника из употребе.

Решење о повлачењу уџбеника из употребе коначно је у управном поступку.

VI. НАДЗОР

Члан 38.

Надзор над спровођењем овог закона врши министарство, преко просветних инспектора, у складу са законом којим се уређују основе система образовања и васпитања.

VII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 39.

Новчаном казном од 10.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај издавач - правно лице ако:

- 1) не обезбеди уџбенике према исказаним потребама школа и корисника (члан 32. тачка 2);
- 2) не учини уџбеник доступним продајној мрежи, најкасније на дан почетка школске године (члан 32. тачка 3);
- 3) не учествује у обезбеђивању средстава за издавање нискотиражних уџбеника сразмерно тиражу (члан 32. тачка 4).

- 4) не достави примерак одобреног уџбеника Заводу (члан 32. тачка 5);
- 5) изда уџбеник супротно одредби члана 4. овог закона.

Новчаном казном од 500 до 50.000 динара казниће се одговорно лице издавача - правног лица за прекршај из става 1. овог члана.

Новчаном казном од 5.000 до 500.000 динара казниће се издавач - предузетник за прекршај из става 1. овог члана.

Новчаном казном од 500 до 50.000 динара казниће се издавач – физичко лице за прекршај из става 1. овог члана.

Члан 40.

Новчаном казном од 10.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај издавач - правно лице коме је на основу одлуке министра одобрено штампање нискотиражних уџбеника ако благовремено не изда нискотиражне уџбенике (члан 33).

Новчаном казном од 500 до 50.000 динара казниће се одговорно лице издавача - правног лица за прекршај из става 1. овог члана.

Новчаном казном од 5.000 до 500.000 динара казниће се издавач - предузетник за прекршај из става 1. овог члана.

Новчаном казном од 500 до 50.000 динара казниће се издавач - физичко лице за прекршај из става 1. овог члана.

Члан 41.

Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај школа, односно предшколска установа ако:

- 1) користи уџбеник, односно наставно средство који нису у Каталогу (члан 35);
- 2) не спроведе избор уџбеника, односно наставног средства по прописаној процедуре (члан 36. ст. 2. и 3).

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се и директор, односно одговорно лице школе, односно предшколске установе за прекршај из става 1. овог члана.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 42.

Подзаконски акти за спровођење овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 43.

Уџбеници који су одобрени за употребу на основу Закона о уџбеницима и другим наставним средствима („Службени гласник РС”, бр. 29/93 и 62/06), Правилника о програму огледа за издавање уџбеника, других наставних средстава или уџбеничких комплета за I, II, III, IV и V разред основног образовања и васпитања („Просветни гласник”, број 3/08) и Правилника о програму огледа за издавање уџбеника, других наставних средстава или уџбеничких комплета за шести разред основног образовања и васпитања („Просветни гласник”, број 8/08), који су донети на основу Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 62/03, 64/03-

исправка, 58/04, 62/04-исправка, 79/05-др. закон и 101/05-др. закон), остају у употреби.

Члан 44.

Поступци за издавање уџбеника који су започети по прописима који су важили до почетка примене овог закона окончаће се по тим прописима.

Члан 45.

Издавачи уџбеника из чл. 43. и 44. овог закона дужни су да ускладе своје пословање са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Ако издавачи уџбеника не ускладе пословање у року из става 1. овог члана њихов уџбеник се повлачи из употребе.

Члан 46.

Средства за нискотиражне уџбенике за школску 2010/2011. годину, обезбеђују се из вишке прихода над расходима јавног издавача.

Члан 47.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о уџбеницима и другим наставним средствима („Службени гласник РС”, бр. 29/93 и 62/06).

Члан 48.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.